

Styrets årsmelding for 2022

Tax Justice Norge

Vi skrev tredje utgave av boken
**SKJULT: – Skatteparadis, kapitalflukt
og hemmelighold**

Vi reddet register for reelle
rettighetshavere fra å bli verdiløst

145

Medieoppslag

8616

Følgere på
sosiale medier

61

Publiserte
nettsaker

6620

Nedlastinger
av vår podcast

2022 har vært et år hvor våre politiske områder har vært høyaktuelle, både nasjonalt og internasjonalt. Russlands invasjon av Ukraina har satt hemmelighold i skatteparadis på agendaen, siden det svekker effektiviteten av sanksjonerer mot russiske oligarker. Implementeringen av OECDs topilaravtale om skattlegging av multinasjonale selskaper har kjørt seg fast i både USA og EU, men på tampen av året kom gladnyheten om FN-resolusjon om skattekonvensjon. Vi håper dette gir vind i seilene til arbeidet for at FN i større grad får legitimitet på arbeidet med et nytt internasjonalt skattesystem.

I Norge har skattediskusjoner gått for fullt, med milliardærflukt til skatteparadiset sveits, nye grunnrenteskatter, skatteutvalgets utredning og et register for reelle rettighetshavere som stadig vekk må reddes.

Mellom slagene har vi samtidig skrevet bok, arrangert konferanse, utvidet organisasjonen med en ny fast ansatt, to frivillige og et nytt medlem og mobilisert medlemsorganisasjoner i høringsrunden for ny advokatlov.

Julie og Jonas møtte en maskot for UN Tax Body i Brussel.

Vi var i media 145 ganger i 2022. Til venstre reagerer Sigrid på Klassekampens avsløringer om Skatteetatens inngripen i enkeltsaker. Under er fra Julies intervju med DN om privat konsum i selskaper.

Støtter regjeringens nye skatteforslag, men mener det ikke favner **bredt nok**

POLITIKK | 17:55 | ABOONNENT

Vi holdt 22 foredrag i 2022. Bildet over er fra Jonas sitt foredrag om skatteparadis for Unge Venstre, og bildet til høyre er fra Peter og Jonas sitt foredrag om skatt og menneskerettigheter for Rethinking Economics Blindern.

Politikk

Fra arbeidsplan 2022	Status
<i>Reform av det internasjonale selskapsskattesystemet (hovedsak 1)</i>	
Følge prosesser i FN og OECD i 2022 og formidle via våre plattformer	FN har vedtatt en resolusjon som sannsynliggjør skattekonvensjon, og implementering av OECDs topilar-avtale utsettelses både i EU og USA. Dette er formidlet av oss gjennom podcast, nettsaker, media og i dialog med folkevalgte.
Oppdatere kart for lansering av Financial Secrecy Index 2022	Financial Secrecy Index ble lansert 17. mai, og har fått mye oppmerksomhet, spesielt etter fraflyttingsbølgen til Sveits. Vi bidro med interaktivt kart.
Delta på, og formidle fra, relevante internasjonale møter	Vi har deltatt på møter og konferanser i Europa, blant annet hos Eurodad, TI Slovakia, TJ Europe. I anledningen har vi blant annet spilt inn informasjonsvideoer med FN-utsending Attiya Warris og Chenai Mukumba fra TJ Africa.
<i>Åpenhet i eierskap (hovedsak 2)</i>	
Utvide åpenhet.no med fire nye deltagende organisasjoner	Vi hadde seks nye deltagende organisasjoner i 2022, som skrev til sammen åtte av totalt 20 blogginnlegg.
Starte opp evalueringsprosjekt av det norske eierskapsregisteret	Registeret er forsinket ytterligere, så prosjektet er satt på vent.
Avholde dialogmøter med næringslivsaktører i skatteetikk og åpenhet.	Vi har hatt fem møter med næringslivsaktører i 2022.
<i>Andre politiske saker</i>	
Utgi 3. utgave av boka "SKJULT"	Vi skrev og ferdigstilte SKJULT III, og åpnet for forhåndsbestilling slik at mange fikk den før jul. Vi lanserte imidlertid boka i januar 2023.
Utgi månedlige episoder av podcasten Pengeland	Vi ga ut ti episoder av Pengeland i 2022, som dekket et vidt spenn temaer innen skatt og åpenhet.
Seminar, podcast, nyhetsbrev og lansere ny nettside i forskningssamarbeidet «TaxCapDev»	Vi produserte tre podcast-episoder samt månedlige nyhetsbrev, og lanserte nettsiden taxcapdev.no. Vi arrangerte konferansen Power and Politics i Bergen sammen med CMI og NUPI.
Avholde fysisk samarbeidmøte i «Nordic Alliance for Tax Justice»	Vi møtte flere av våre nordiske partnere i Brussel, og avtalte å avholde møtet i 2023.

I vedlegg 3 til årsmeldingen kan du lese utdrag fra noen av våre hørings svar fra 2022. Til venstre er Peter i høring i Næringskomiteen, som del av vår innsats for å redde registeret for reelle rettighetshavere. Under er Sigrid i høring i Justiskomiteen om Advokatloven. Der argumenterte hun blant annet for opplysningsplikt for skatterådgivere.

Podcasten Pengeland har hatt et vellykket andreår etter relansering. Vi produserte ti episoder i fjor. Under til venstre ser vi Kristoffer, som produserer podcasten, lyd musikk og video. Under til høyre ser vi et promobilde med podcast-vertene Ingrid og Peter.

Organisasjon

Fra arbeidsplan 2022	Status
Sikre økonomisk grunnlag for 4,5 fast ansatte	Oppnådd for 2022, men mye grunnet lavere lønnskostnader pga permisjoner/sykefravær.
Styrke og utvikle vår rolle i samarbeidsprosjekter med skattefaglige organisasjoner og forskningsinstitusjoner	Gjennomført år 2 i det 5-årige «TaxCapDev-nettverket» med Chr. Michelsens Institutt og NUPI. Invitert til møte med et av Norges største skatteforsksenter, NMBU.
Jobbe strategisk for å øke medlemsmassen	Lav innsats pga. kapasitetsproblemer, men like fullt økning med ett medlem. Strategisk arbeid med dette er forskjøvet til tidlig 2023.
Promotere fastgiverordningen	Ingen innsats pga. kapasitetsproblemer. To nye givere i 2022 men ingen netto økning.
Igangsette prosjekter som bygger kompetanse som i fremtiden kan sikre mer uavhengig finansiering	Treårig kurssamarbeid inngått med Institutt for journalistikk.
Fortsette å lete etter nye både faste finansieringsmuligheter og prosjektmidler	Flere nye muligheter er identifisert og vi jobber videre med dem i 2023.
Fortsette å oppskalere organisasjonens kapasitet gjennom å styrke deltakelsen fra frivillige	Vi har en masterstudent på praksis iht. til fast avtale med Universitetet i Oslo. Avtalen er utvidet for en gruppe bachelorstudenter for 2023. Har i tillegg hatt to frivillige som har bidratt med et større arbeid.

Medlemmer

Fagforbundet	Spire	NTL
Skatterevisorenes forening	For velferdsstaten	FORUT
Kirkens Nødhjelp	Mellomkirkelig råd	Fellesrådet for Afrika
Skatteetatens Landsforbund	Norsk Folkehjelp	Attac
Akademikerforbundet	KFUK-KFUM Global	Unio
Norsk Øko-Forum	Framtiden i våre hender	SAIH
Changemaker	Redd Barna	Samfunnspolitisk avdeling i LO

Styret. Styret avholdt 3 styremøter i 2022. Styrets medlemmer i valgperioden (2021-2022): Styreleder Helge Renå (Oslo), Jørgen Pedersen (Bergen), Helge Aarseth (Molde), samt styremedlemmer fra medlemsorganisasjoner: Galina Lund (Bodø) – Skatterevisorenes forening, Trond Finstad (Oslo) – Fagforbundet, Matilde Angeltveit (Oslo) – Kirkens Nødhjelp og Pia A. Gaarder (Oslo) – Framtiden i våre hender.

Ansatte. Fast ansatte i 2022: Daglig leder Sigrid Klæboe Jacobsen, Peter Henriksen Ringstad, Julie Wood, Kristoffer Lislegaard og Jonas Veland. Midlertidig ansatte: Eline Mannino, Kristina Lie-Hagen, Johannes Bangum.

Frivillige. Faglig rådgiver Gregar Berg-Rolness, Ingrid Hjertaker (fast podcastvert), Aurora Nunez Christensen og Kim Pilgaard. Student Mari Tønnesen har vært praktikant fra UiO. Disse har bidratt med faglig bistand, finansierings- og pressearbeid, årsmøteordstyring og en mengde andre oppgaver.

Våre internasjonale nettverk. Vi har bidratt og deltatt i Global Alliance for Tax Justice, Nordic Alliance for Tax Justice og Tax Justice Europe.

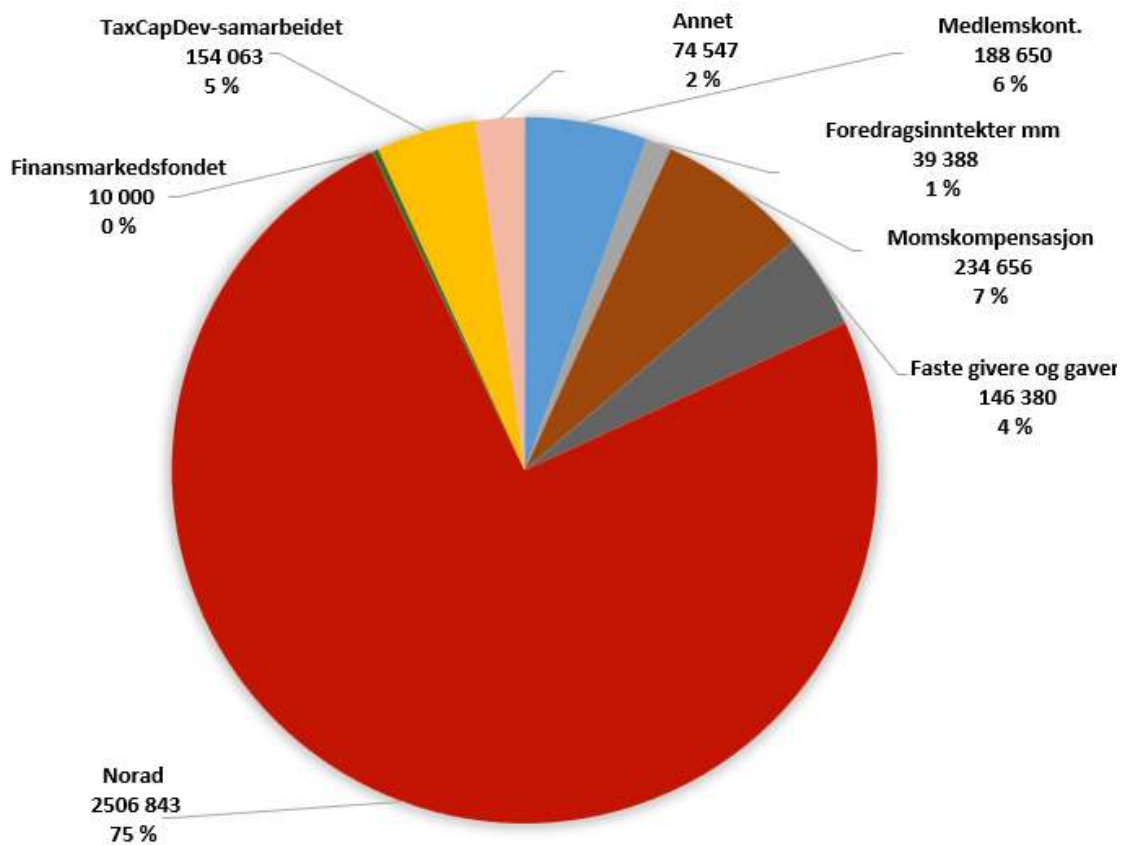
Øverst til venstre er vår nye bok, SKJULT. Øverst til høyre ser vi Eline og Kim forberede masseutsendelse av boka til alle som bestilte før jul. Under er et bilde fra julebordet. Fra venstre: Sigrid, Gregar, Jonas, Eline, juletre, Julie, Kim, Ingrid, Kristoffer.

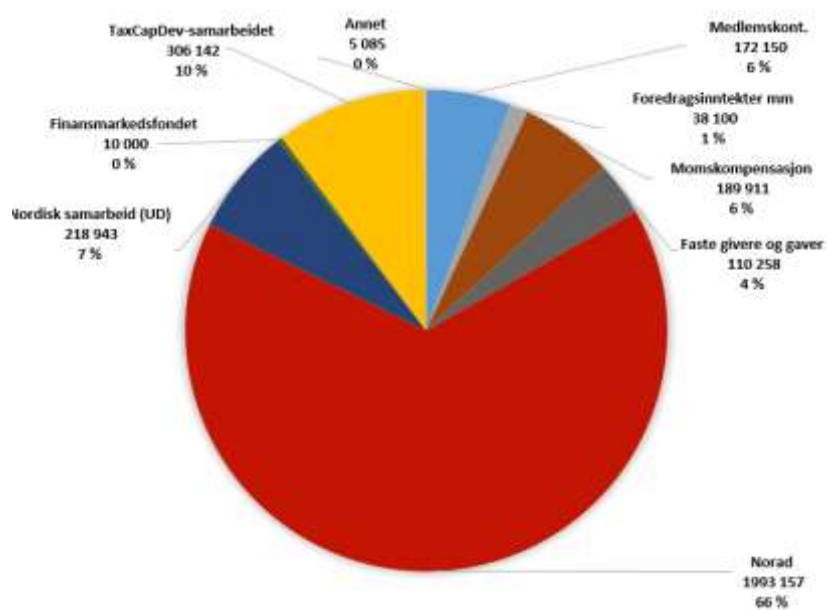

Økonomi

I 2022 har vi et positivt resultat på 184.269,-. Hovedårsak er underforbruk lønn pga. permisjoner og sykdom. Egenkapitalen er nå på 1.484.069,-. Andelen frie midler (Medlemskontingent, foredragsinntekt, momskompensasjon, fastegivere og gaver) er 18% (2021: 17%).

Figur 1 Inntekter 2022

Figur 2 Inntekter 2021

Vedlegg 1 – Sentrale medieoppslag

Totalt antall oppslag i media var 145 i 2022. I 2021 var tallet 102. Tellingen for 2022 er imidlertid gjort med mer presise verktøy så tallene er ikke direkte sammenlignbare.

Et utvalg av de mest sentrale medieoppslagene i 2022:

Kronikker og innlegg

- Skatteadvokater må tøyles – med LO og NJ (Dagsavisen, kun papir)
- [Oljefondet må kaste ut Credit Suisse etter ny lekkasje](#) (DN)
- [Et oppsiktsvekkende vedtak](#) (Bistandsaktuelt)
- [Løsning på den ujevne skatteomgåelsen](#) (DN)
- [Det er ikke yachter alt som gjemmes](#) (Klassekampen)
- [Demokratisk forvitring](#) (Klassekampen)
- [Verdiløst register mot skjult eierskap](#) (DN)
- [Hvem passer på verdenspolitiet?](#) (Morgenbladet)
- [Hvordan holde selskaper ansvarlige på skatt](#) (Klassekampen)
- [Det brygger til kamp for åpenhet i Europa](#) – med NØF og presseorganisasjoner (DN)

Utvalgte redaksjonelle saker

- [TJN har en finger med i spillet i sesong 3 av "Exit"](#) (VG, 25. januar)
- [– Urealistisk at vi klarer å sanksjonere russiske oligarker i skatteparadis](#) (VG, 27. Februar)
- [Luksusyachter og skjulte kontoer: Slik er jakten på oligarkenes milliarder](#) (Filter nyheter, 3. mars)
- [– Skatteadvokatene får operere på tvers av demokratiske og juridiske spilleregler](#) (Klassekampen, 15. mars)
- [– Sveitsisk bankhemmelighet truer hele verdensøkonomien](#) (Dagbladet, 5. april)
- [Norge gjør verstinghopp på skatteparadisindeks – Skremmende](#) (E24, 17. Mai)
- [– Kunst bør omfattes i regjeringens foreslåtte regler for privat konsum i selskap](#) (DN, 3. august)
- [– Sterkt bekymringsverdig at Røkke flytter til Sveits](#) (Dagbladet, 12. september)
- [Øyafestivalen eies fra skatteparadiset Luxembourg](#) (Dagsavisen 16. oktober)
- [Revolusjonerende nytt FN-vedtak om global skatt](#) (Vårt land, 28. november)

Over er det interaktive kartet vi bidro med i lanseringen av Financial Secrecy Index 2022. Indeksen ble hyppig referert til i media i forbindelse med milliardærflukten til Sveits.

Vedlegg 2 – Alle foredrag og seminarer/webinarer

TJNs egne arrangement med samarbeidspartnere

1. Konferanse: «Power and Politics – Perspectives on Taxation and State Building in Africa» v/TaxCapDev og Chr. Michelses Institutt (Sigrid ordstyrer)
2. Debatt under Arendalsuka: «Skatteparadis skaper ekstrem ulikhet - hva kan politikerne gjøre?» v/TJN og Kirkens Nødhjelp (Sigrid innledning/debatt)

Eksterne arrangement

3. Foredrag for Norsk journalistlag: «Skattlegging av teknologigantene» (Sigrid)
4. Foredrag for AuFs internasjonale programutvalg: «Skatteflukt og skatteparadis (Sigrid)
5. Foredrag for LO-skolen: «Fra skatteparadis til skatterettferd (Sigrid)
6. Introfilm for Skatteetatens kontroll opplæring (Sigrid)
7. Foredrag for Changemaker: «Fra skatteparadis til skatterettferd (Sigrid)
8. Innledning på konferansen «Norsk oppgjør med teknogigantene: Fra avmakt til løsning» (Sigrid)
9. Gjesteforelesning for BI (Ledelse og økonomisk kriminalitet): «Fra skatteparadis til skatterettferd» (Sigrid)
10. Gjesteforelesning Høgskulen på Vestlandet: «Solving the tax problem to reach central SDG's (Sigrid)
11. Foredrag Skatterevisorforeningens kongress: «Global skattereform – et politisk perspektiv (Julie)
12. Foredrag Raftostiftelsen & NHHS: «Hvordan skatteparadis påvirker ulikhet, bærekraft og MR (Sigrid)
13. Foredrag for Transp. International Slovakia: «Experience with identifying business owners in Norway – tax havens and wind power» (Peter)
14. Foredrag på Unge Venstres sommerleir: «Skatteparadis» (Jonas)
15. Foredrag v/ Aker seniorakademi: «Google et al - hvor lenge skal de få slippe unna skatt?» (Sigrid)
16. Foredrag v/Etikkdagene på Høgskulen på Vestlandet: «Den skjulte økonomien skatteparadis, korrupsjon og ulikhet» (Jonas)
17. Foredrag for Senioruniversitetet i Søgne: «Fra skatteparadis til skatterettferd - skjulte penger, skattetriks og kappløp mot bunnen (Sigrid)
18. Foredrag for Open Government Partnership: «Åpenhet i eierskap» (Peter)
19. Foredrag på Norsk Økrimforenings årskonferanse: «Hvor står Norge på åpenhet? Financial Secrecy Index 2022 og register for reelle rettighetshavere» (Peter)
20. Ordstyring under Kirkens Nødhjelps rapportlansering: «Kan vi få slutt på skatteparadiser med en global avtale?» (Sigrid)
21. Innlegg for Skatteutvalget i forbindelse med referansegruppen (Julie)
22. Foredrag for Rethinking Economics: «Skatteparadis og menneskerettigheter» (Jonas og Peter)

Vedlegg 3 – Utvalgte høringsvar og våre hovedbudskap

Alle våre høringsvar er tilgjengelig på taxjustice.no.

Statsbudsjettet 2023

Finanskomiteen på Stortinget

Til tross for at Finanskomiteen ikke budsjettmessig er ansvarlig for behandlingen av Brønnøysundregistrenes budsjett, ønsker vi å gjøre finanskomiteens medlemmer oppmerksom på at vi med de foreslåtte kuttene i Nærings- og Fiskeridepartementets (NFD) budsjett risikerer å få et ufullstendig og verdiløst register. Vi mener Finanskomiteen bør informeres, da det er komiteen som har behandlet loven, og vært tettest på prosessen med å få dette registeret på plass.

Næringskomiteen på Stortinget

Vi vil på det sterkeste oppfordre næringskomiteen til å sørge for at prosjektet med utvikling av Register for reelle rettighetshavere får fortsette, slik at Norge kan få et fullverdig register innen 01.01.2024. Vi ber Stortinget sikre ferdigstillingen av register for reelle rettighetshavere, ved å øke bevilgningen til Kap 904, post 21, spesielle driftsutgifter og øremerke 23 millioner kroner til fase 2 av utviklingen av register for reelle rettighetshavere.

Annet

Justis- og beredskapsdepartementet: Ny advokatlov. Høringsvar levert med Norsk Journalistlag

Det er et skrikende behov for en tydeligere avgrensning av rekkevidden til advokaters sterke taushetsplikt, enn hva forslag til ny advokatlov legger opp til. Advokatloven bør inneholde et unntak fra den sterke taushetsplikten ved skatterådgivning. Dette vil i praksis kunne innebære at det trekkes en grense mellom egentlig og uegentlig advokatvirksomhet.

Justis- og beredskapsdepartementet: Stortingsmelding om økonomisk kriminalitet

Så lenge skatteparadiser lar aktører kutte båndet mellom eierskap og identitet, kan kriminelle handlinger gjennomføres og vinning fra kriminalitet hvitvaskes med liten frykt for å bli tatt. Tiltakene vi kan gjøre i Norge innebærer blant annet å sikre ferdigstilling og forbedring av et register for reelle rettighetshavere, tinglysningsplikt for all eiendom, støtte forskning på og styrking av etatfaglig kunnskapsgrunnlag på økonomisk kriminalitet og gjennomføring av viktige EU-direktiver.

Nærings- og fiskeridepartementet: Forslag til Ny eierskapsmelding

Regjeringens nye eierskapsmelding er offensiv på skatt og åpenhet. Næringslivet og dets eiere har et særlig ansvar for å ikke, bevisst eller ubevisst, bidra til skjult eierskap og aggressiv skatteplanlegging. Når lovverket er dømt til å henge etter den raske utviklingen av kreative hemmeligholds- og skattetriks, må næringslivet bli en positiv drivkraft ved å stimulere til best practices på bærekraft og etikk.